

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Allmänna byrån, rättsserviceenheten, Rk1a

Beslutande

Minister

Nina Fellman

Föredragande

Valadministratör

Casper Wrede

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 113

Beredning av ny vallag för Åland och lag om ändring av LL om rådgivande kommunala folkomröstningar.

ÅLR 2016/404

301 Rk1a/utdrag

Landskapsregeringen konstaterar

- Att slutrapporten från Arbetsgruppen för översyn av vallagstiftningen, december 2015, har varit utsänd på remiss under ca fyra månader till bland annat kommunerna, de politiska föreningarna och till vissa relevanta organisationer och myndigheter
- Att bland förslagen finns beredningen av en ny vallag för Åland inför lagtings- och kommunalvalet 2019 och ett antal ändringar av LL om rådgivande kommunala folkomröstningar
- Att det i rapporten också föreslås att förtidsröstning per internet på försök ska göras möjligt i lagtingsvalet 2019 för personer som är bosatta utanför Åland, samt för alla i rådgivande kommunala folkomröstningar om kommunen så väljer
- Att de båda lagarna har ett starkt inbördes samband och att de därför bör beredas parallellt
- Att remisstiden gick ut den 1 juni
- Att det inkommit 16 remissvar angående de aktuella förslagen, huvudsakligen från kommuner
- Att remissinstanserna till övervägande del ställer sig positiva till de förslag som framförs i rapporten.

Beslut

Landskapsregeringen beslöt på ovan anförda grunder att överföra ärendet till lagberedningen för vidare åtgärder. Målsättningen är att förelägga lagtinget förslag till

- en ny vallag för Åland och
- en lag om ändring av LL (ÅFS 1998:20) om rådgivande kommunala folkomröstningar

så att de kan behandlas under lagtingets arbetsår 2017–18. Förslagen ska ta i beaktande de förslag till ändringar som presenteras i den ovannämnda rapporten och de förslag som remissinstanserna fört fram. Även andra ändringsförslag som aktualiseras under arbetets gång kan beaktas. Möjlighet till förtidsröstning per internet ska ingå i båda förslagen, om det har

beslutats att system för respektive ändamål kan tillhandahållas. Lagarna ska träda i kraft omedelbart efter det slutliga godkännandet, senast i oktober 2018.

En sammanställning av remissutlåtandena bifogas.

Nr 114

Åtgärder för att främja den politiska jämställdheten.

ÅLR 2016/404

302 Rk1a/utdrag

Landskapsregeringen konstaterar

- Att slutrapporten från Arbetsgruppen för översyn av vallagstiftningen, december 2015, har varit utsänd på remiss under ca fyra månader till bland annat kommunerna och de politiska föreningarna
- Att bland förslagen finns två åtgärder för att främja jämställdheten i de valda organen
- Att den ena åtgärden innebär en begränsning av det antal kandidater som en aktör får ställa upp i valen
- Att den andra åtgärden är en ändring av grunden för fördelningen av medel för politisk verksamhet och information i landskapets budget så, att 10 % av medlen undantas och fördelas som en jämställdhetsbonus mellan de politiska organisationer som uppnår särskilda kriterier beträffande jämställdhet mellan könen i samband med lagtingsvalet 2019. De återstående 90 % fördelas enligt samma grunder som hittills. Ändringen föreslås genomförd från och med år 2020
- Att remisstiden till dessa delar gick ut den 1 juni
- Att det inkommit 16 remissvar angående de aktuella förslagen, huvudsakligen från kommuner
- Att remissinstanserna redovisar olika synpunkter på förslaget till en begränsning av det antal kandidater som en aktör får ställa upp i valen.

Beslut

Landskapsregeringen beslöt på ovan anförda grunder att frågan om en begränsning av det antal kandidater som en aktör får ställa upp i valen bereds ytterligare i anslutning till beredningen av en ny vallag för Åland, där bestämmelserna ingår.

Landskapsregeringen beslöt på ovan anförda grunder även att i samband med fördelningen av de aktuella budgetmedlen år 2017 utfärda nya riktlinjer för fördelningen från och med år 2020. Fördelningen bör göras enligt alternativ 1 i arbetsgruppens slutrapport. Innan beslutet fattas informeras lagtingsgrupperna om beslutet.

Beslöt överföra frågan om fördelningen av de aktuella medlen till den beslutsfattande handläggaren, med beaktande av de ovannämnda ställningstagandena.

En sammanställning av remissutlåtandena bifogas.

Casper Wrede, valadministratör

6 juni 2016

Inkomna svar på remiss angående jämställdhet, röstning per internet samt övriga förslag till ändringar i vallagen och i lagen om rådgivande kommunala folkomröstningar. Remissen utsänd v. 4, svarstid till den 1 juni 2016

Kommuner

Vem och när	Förslag angående jämställdhet	Förslag angående röstning per internet	Övriga förslag och kommentarer
Kumlinge kommun, 13.4	Förordar	Förordar	Nej
Hammarlands kommun, 20.4	Avstyrker	Tveksamhet angående valhemlighet och väljarintegritet	Gärna skilda röstbås, behöver ej lagstiftas
Kökars kommun, 3.5	Se övrig kommentar	Se övrig kommentar	Man bör undvika system som på ett eller annat sätt är kostnadsdrivande och/eller komplicerade att handha för en liten kommun
Finströms kommun, 4.5 (kompl. 12.5)	Förordar 1,5 ggr antalet	Förordar. Bör absolut omfatta även kommunalvalet	Förordar rapportens alla förslag, samt har vissa ytterligare förslag

Lemlands kommun, 11.5	Avstyrker. Önskar inte begränsa antalet kandidater som får ställas upp. Önskar däremot att jämställdheten bör beaktas i uppställningen av kandidater på kandidatlistorna	Förordar	Nej
Jomala kommun, 17.5 (kompl. 20.5)	Tveksam till effekten men har ingen negativ inverkan på kommunen	Förordar. Önskvärt även i kommunalval	Förordar rapportens alla förslag
Vårdö kommun, 17.5	Tveksam. Anser att jämställdhetsarbetet bör förbättras men att det ej ska ske genom tvång	Förordar. Konstaterar att röstning per internet är framtidens system	Ingen kommentar
Mariehamns stad, 20.5	Förordar	Avstyrker. Föreslår andra alternativ för bortaåläggningar	Förordar rapportens alla förslag
Geta kommun, 24.5 (kompl. 27.5)	Förordar	Förordar. Önskvärt även i kommunalval. Får dock inte medföra kostnadsökningar för kommunen	Förordar. Positiv till skilda röstbåsar
Saltviks kommun, 26.5	Avstyrker. Ger inte sådana fördelar att det kan anses motiverat att lägga resurser på att ändra lagstiftningen, speciellt med tanke på landskapets finanser	Förordar	Förordar rapportens alla förslag. Skilda röstbåsar bra, ge en valsedel åt gången
Lumparlands kommun, 26.5	Inget utlåtande	Förordar	Förordar rapportens alla förslag
Sunds kommun, 26.5	Tveksam	Förordar	Hitta metoder för att minska antalet ogiltiga röster
Eckerö kommun, 27.5	Har ingen betydelse för kommunen	Förordar	Förordar rapportens alla förslag

Föglö kommun, 3.6	Avstyrker.	Förordar	Förordar rapportens alla förslag, samt föreslår att jävsregler stryks
--------------------------	------------	----------	---

Övriga

Vem och när	Förslag angående jämställdhet	Förslag angående röstning per internet	Övriga förslag och kommentarer
SKUNK, 2.5	-	Avstyrker. Satsa medlen på demokratiprojekt i skolorna i stället.	-
Centralnämnden för lagtingsval, 4.5	Förordar en begränsning av antalet kandidater på kandidatlistorna	Förordar	Förordar. Förtidsrösterna får börja räknas kl. 9. Viktigt med ny vallag i god tid före nästa val

Förutom från remissinstanserna har synpunkter inkommit från:

- Ålands Feministparaply, 25.5. Förordar en begränsning av antalet kandidater på kandidatlistorna. Föreslår krav på minst 40 % kandidater av underrepresenterat kön på kandidatlistorna, samt medel för genusarbete inom tredje sektorn.

Relevanta remissinstanser som ej avgett svar per den 6 juni:

- Brändö kommun
- Sottunga kommun
- Ålands kommunförbund
- Liberalerna på Åland rf
- Moderat samling för Åland rf

- Ålands socialdemokrater rf
- Obunden samling på Åland rf
- Åländsk center rf
- Föreningen för Ålands framtid rf
- Mariehamns socialdemokrater rf
- Mariehamns liberalerna rf
- Åländsk demokrati ubv